

*Білик Р.С., кандидат економічних наук,
доцент кафедри міжнародної економіки
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*

ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

***Анотація.** У статті досліджено шляхи формування й реалізації основних інвестиційних стратегій в Україні. Проаналізовано проблеми залучення прямих іноземних інвестицій і сучасних інноваційних технологій в Україну та їх вплив на розвиток національної економіки.*

Проведений аналіз показав, що головними проблемами залучення іноземних інвестицій в Україну у сучасних умовах є несприятливий інвестиційний клімат і недосконалість нормативно-правового забезпечення інвестиційної діяльності. Розвиток економіки в Україні показує, що протягом досліджуваного періоду спостерігалися суперечності між інтересами приватних іноземних інвесторів та потребами національного господарства.

Проаналізовано трансформаційні зміни та сучасні тенденції розвитку інвестиційно-інноваційного середовища в Україні, що дало змогу визначити реальний стан інвестиційної привабливості нашої країни. Було з'ясовано, що на інвестиційну привабливість значно впливає не лише загальний стан економіки країни, а й умови ведення бізнесу.

Обґрунтовано важливу роль формування сприятливого інвестиційного клімату у забезпеченні соціально-економічного розвитку України. Визначено переваги інвестування в Україну, головні причини, що стримують розвиток інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва і запропоновано основні шляхи їх вирішення. На основі проведеного аналізу окреслені шляхи покращення інвестиційно-інноваційного клімату в Україні та можливості інтеграції її економіки у світовий фінансовий простір.

***Ключові слова:** інвестиції, іноземні інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційні стратегії, інвестиційне середовище в Україні.*

Постановка проблеми. Важливу роль у розвитку і структурній перебудові національної економіки відіграють іноземні інвестиції. Залучення коштів іноземних інвесторів сприяє активізації інвестиційного процесу, впровадженню нових технологій, використанню передового зарубіжного досвіду, розвитку малого й середнього бізнесу, зростанню інвестиційно-інноваційного потенціалу країни та ін. За сучасних умов зовнішнє інвестування стає невід'ємною частиною розвитку національної економіки України, сприяючи її входженню у глобальне бізнес-середовище та підвищуючи інвестиційну привабливість.

Ефективність іноземного інвестування значною мірою залежить від правильного вибору пріоритетних напрямів реалізації інвестиційних проектів у національній економіці. У період переходу до ринкової економіки іноземні інвестиції використовують для розвитку базових (аерокосмічна, суднобудівна, інформаційна, біотехнологічна) та інших галузей (харчова, переробна, торгівля, легка промисловість та ін.). Однак, перш ніж формувати пріоритети іноземного інвестування, необхідно визначитись з основними проблемами та недоліками цього процесу.

Метою статті є розкриття своєрідності економічних перетворень в інноваційно-інвестиційній сфері, обґрунтування необхідності розробки сучасних інвестиційних стратегій, використання різноманітних, але взаємопов'язаних форм фінансування науково-технічної та інноваційної діяльності в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Визначення інноваційно-інвестиційної моделі соціального та економічного розвитку як стратегічного пріоритету для України підвищує

інтерес науковців, представників владних структур та бізнесу до проблеми створення необхідних умов для формування сприятливого інвестиційного клімату та інноваційного середовища. Обмеженість загального обсягу і структури фінансових ресурсів, відсутність надійного нормативно-правового та інституційного середовища зумовлює підвищення актуальності формування джерел і механізмів інвестування інноваційного розвитку. На цю обставину звертають увагу такі дослідники цієї проблеми, як З. Варналій [1], В. Геєць [2; 13], А. Даніленко [9], Я. Жаліло [7], Б. Кваснюк [13], Н. Мешко [11], О. Пирог [8], А. Рум'янцев [14], В. Семиноженко [2; 13], В. Сизоненко [10], В. Сіденко [9], А. Чухно [15] та ін.

Водночас сучасні наукові розробки з питань інвестиційної діяльності орієнтовані, насамперед, на висвітлення окремих аспектів інвестиційної діяльності держави, зокрема, механізмів створення привабливого інвестиційного клімату, регулювання інвестиційної діяльності, формування ресурсів і джерел інвестування, розвитку фондового ринку тощо. Однак, поки що відсутні теоретичні дослідження, присвячені розробці інвестиційних стратегій економічної діяльності держави в умовах глобальної фінансової нестабільності.

Виклад основного матеріалу. В останні роки світова економіка перебуває у стані системної нестабільності, основними проявами чого є глобальна фінансова криза 2008-2009 рр., боргова криза країн Єврозони, економічні рецесії у багатьох розвинених країнах. Відбуваються зміни у пріоритетах та темпах економічного розвитку. Значні структурні зрушення спостерігаються й у напрямках міжнародних потоків капіталу. Ускладнюються ризики міжнародних фінансових ринків, набувають все більшого значення ризики міжнародного руху капіталу. Глобальна нестабільність продемонструвала негативну роль взаємозалежності міжнародних фінансових ринків і національних економік, у тому числі транскордонне поширення кризових процесів та фінансових ризиків.

Але, незважаючи на це, сучасні тенденції переміщення глобальних потоків капіталу свідчать про те, що інтерес міжнародних компаній до країн із трансформаційною економікою, і зокрема України, не послаблюється, натомість, як показує аналіз міжнародного ринку інвестицій та інновацій, потоки іноземних капіталів у країни ЦСЄ зростають і тому на порядку денному національних урядів цього регіону основною проблемою стає підвищення конкурентоспроможності країни у боротьбі за інвестиційні ресурси та сучасні інноваційні технології на міжнародній арені [1; 11].

Іноземні інвестиції у країнах з трансформаційною економікою можуть виступити засобом формування ринкового інституціонального середовища. Основною метою державної інвестиційної політики є створення умов для ефективних вкладень в економіку країни з-за кордону. Під ефективним вкладенням, зазвичай, розуміють такі інвестиції, які, окрім плати за ризик, дозволяють отримати економічну вигоду, що задовольняє інвестора. Результатом таких капіталовкладень для країни має стати підвищення його бюджетної ефективності шляхом зростання доходної частини чи скорочення витратної частини державного бюджету [14].

Протягом багатьох років Україна накопичувала досвід інвестиційної діяльності, що супроводжувалося здійсненням активної політики по залученню іноземного капіталу в країну, міняла стратегію і тактику управління інвестиційними процесами. Але й дотепер, на наш погляд, в Україні так і не вироблені дієві інвестиційні державні регулятори. Це є очевидним, адже при всьому при тому, що країна багата на різні ресурси, настільки необхідні сьогодні для зарубіжних країн, у ній досі не розроблені ефективні стимулюючі важелі для встановлення та зміцнення міжнародного співробітництва, також існує безліч проблем в інвестиційному законодавстві, і в цілому не налагоджена система регулювання експортно-імпорتنих операцій [15].

Правильне розташування іноземних інвестицій у вузлових, вирішальних сферах і об'єктах національної економіки країни дає можливість західним інвесторам досягти ефекту мультиплікації, коли опосередкований контроль розповсюджується на капітали, ресурси й потужності, які набагато перевищують інвестовані суми з-за кордону. Активний процес конвергенції національного законодавства в різних країнах світу стосовно іноземних інвестицій та міжнародної торгівлі максимально полегшує ці процеси.

По суті, реальну вигоду для стратегічного розвитку економіки України, створення конкурентоздатних виробництв сьогодні приносить лише невелика частка іноземних інвестицій, що надходять, як правило, від малих інвесторів. Іноземні інвестиції можуть і повинні широко використовуватися в українській економіці, але тільки в тому разі, якщо вони відповідатимуть національним інтересам держави. За останні роки набули поширення такі форми залучення іноземних інвестицій, як створення спільних підприємств, міжнародних об'єднань і організацій, співпраця на компенсаційній основі, кредитні угоди, переробка давальницької сировини, ліцензійна торгівля, створення вільних економічних зон, компенсаційні перевезення за участю більше ніж двох країн, іноземний туризм та інше [1].

Вагомою причиною низької інвестиційної привабливості української економіки для системних іноземних інвесторів можна вважати наявність величезного тіньового сектора в Україні, який нині дорівнює, за різними даними, від 30 до 40 % ВВП. Дається взнаки й негативний міжнародний імідж України, який склався внаслідок відсутності масових «успішних» інвестиційних історій, які б могли слугувати засобом реклами національного інвестиційного клімату. Реалізація усіх капіталомістких проектів під егідою держави (будівництво каналів, продуктогонів, автомагістралей, мостів, виробництво літаків та ін.) супроводжувалися запеклими фінансово-економічними конфліктами [5; 7].

Розвиток світового господарства показує, що особливо ефективною формою міжнародної співпраці при розумному підході до неї є залучення іноземних інвестицій. На нашу країну із загального обсягу річних інвестицій у світову економіку припадала лише невелика частина. Так, на 31.12.2013 р. накопичений обсяг іноземних інвестицій в економіці України дорівнював 58156,9 млн. дол. США, що на 5,2 % більше обсягів інвестицій на початок 2013 р., та в розрахунку на одну особу населення становив 1283,6 дол. США. З країн ЄС надійшло 44423,0 млн. дол. США інвестицій (76,4 % загального обсягу акціонерного капіталу), із країн СНД – 5043,5 млн. дол. США (8,7 %), з інших країн світу – 8690,4 млн. дол. США (14,9 %). Іноземні інвестиції в Україну надійшли із 136 країн світу. До десятки основних країн-інвесторів, на які припадає майже 83 % загального обсягу прямих інвестицій, входять: Кіпр – 32,9 %, Німеччина – 10,9 %, Нідерланди – 9,6 %, Російська Федерація – 7,4 %, Австрія – 5,6 %, Велика Британія – 4,7 %, Британські Віргінські острови – 4,3 %, Франція – 3,2 %, Швейцарія – 2,3 %, Італія – 2,2 % [3].

За цими даними можна зробити висновок, що на Кіпр, Німеччину та Нідерланди припадає практично половина прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Цікавим є той факт, що приблизно третина іноземних інвестицій надходить із офшорних зон, якими є Кіпр та Британські Віргінські острови. Але, порівняно з 1996 р., зі складу десяти найбільших за обсягами інвестування країн вибули США, Ірландія, Бельгія та Польща. При цьому інвестори з США вкладають свої капітали практично в усі галузі промисловості, Нідерланди – переважно у харчову промисловість, Росія – у паливну промисловість, фінансовий сектор, Великобританія – у харчову промисловість, а також машинобудування й металообробку, Німеччина – у харчову промисловість і внутрішню торгівлю тощо [5].

Така концентрація залучення інвестиційних ресурсів з невеликої кількості країн і регіонів світу (у 2013 р. 76,4 % загального обсягу ПІІ надійшло з країн Євросоюзу) є досить небезпечною з точки зору одержання як довгострокових, так і короткострокових ефектів для національної економіки та інвесторів, адже будь-які зміни у стосунках з указаними країнами, або розвиток кризових явищ на європейському фінансовому ринку, негативно відіб'ються на обсягах і регулярності надходження інвестицій до загальнонаціональних та приватних проектів в Україні.

Аналіз регіональної структури іноземного інвестування в Україні показує, що вона також не є оптимальною. Майже половина усіх інвестицій (48,2 % у 2013 р.) надходила у Київ. Почасти це можна пояснити тим, що значну кількість організацій зареєстровано саме у Києві, тоді як фактична реалізація проектів відбувається в інших регіонах країни. Також іноземні інвестиції вкладалися, головним чином, у промислово розвинені регіони (Дніпропетровську, Донецьку, Харківську, Запорізьку області), у регіони, що активно здійснюють транскордонне співробітництво (Київська, Львівська, Одеська області). Частка ж більшості інших регіонів

складала протягом 2002-2013 рр. менше 1% [3].

Така ситуація, в першу чергу, є проблемою для отримання довгострокових ефектів від здійснення інвестиційної діяльності, тому що призводить до поглиблення нерівномірності соціально-економічного розвитку регіонів України, відбиваючись на рівні оплати праці, обсягах витрат на покращення екологічної ситуації та культурного розвитку тощо.

При розробці інвестиційної стратегії України слід звернути увагу також на галузеву структуру залучення іноземних інвестицій. Для держави у цілому важливо, щоб кошти спрямовувалися в інноваційні промислові виробництва, які на сьогоднішній день є основою ефективного розвитку будь-якої економіки світу. Для інвестора найважливішим є швидке і стабільне одержання прибутку, що є більш імовірним у вже розвинених видах економічної діяльності. В Україні в середньому третина іноземних інвестицій надходить у промисловість, однак в основному фінансуються низькотехнологічні галузі та виробництва (металургія, загальна хімія, харчова промисловість). Ще третина іноземних вкладень припадає на фінансову діяльність, яка хоч і є вкрай необхідною для здійснення усіх видів господарської діяльності, але не може розглядатись як реальна основа благополуччя країни у довгостроковій перспективі [3].

Особливістю іноземного інвестування в Україні на сучасному етапі виступають і зміни в структурі акціонерного капіталу нерезидентів: на сьогодні у ньому домінують грошові внески, тоді як ще на початку ХХІ ст. внески у вигляді рухомого й нерухомого майна займали лише від 28 % до 36 % [3]. Для одержання довгострокових ефектів цей факт є неоднозначним. З одного боку, інвестиції у грошовій формі дозволяють направляти їх на будь-які цілі (від придбання новітніх технологій до виплати заробітньої платні працівникам), а з іншого – внески у вигляді сучасних знань і технологій, які надає зацікавлений партнер, можуть бути ефективнішими з точки зору провадження дійсно проривних виробництв світового рівня.

Однією з найбільших проблем залучення іноземних інвестицій у нашу країну, що негативно впливає на отримання й короткострокових, і довгострокових ефектів, можна вважати інституційні умови ведення бізнесу. На думку переважної більшості інвесторів та експертів, вони вирізняються відсутністю гарантій захисту своєї справи, наявністю рейдерських захоплень, бюрократичним тиском, сваволею судів, корумпованістю усіх бізнес-процесів (приміром, неможливістю одержання земельних ділянок). Це призвело того, що за останні роки в Україну не зайшов жоден крупний приватний інвестор, а приплив прямих інвестицій у перерахунку на душу населення за 2 роки скоротився з 143 до 132 дол. США, що в рази менше, ніж у Чехії (1 тис. дол. США) і Словаччині (660 дол. США), а також Казахстані (776 дол. США) та Росії (360 дол. США) [5].

Істотні недоліки притаманні й такому важливому, з точки зору одержання довгострокових ефектів, напрямку залучення іноземних інвестицій, як реалізація національних проектів. Зовнішні запозичення за останні роки у вигляді кредитів міжнародних фінансових організацій і країн-донорів використовувалися для фінансової стабілізації, структурного реформування економіки та інституціонального розвитку. Підприємства України отримали можливість залучити іноземні інвестиції до реалізації спільних інвестиційно-інноваційних проектів, впровадження новітніх технологій, перейняти передовий управлінський досвід підвищення конкурентоспроможності товарів до світового рівня [7].

Основні зовнішні джерела надходження інвестицій забезпечують реальні (прямі) та фінансові (непрямі) інвестиції. Залученими інвестиціями у реальний сектор є прямі іноземні інвестиції у вигляді устаткування, нових технологій та ін. Для портфельних (фінансових) інвестицій необхідно, насамперед, забезпечити розвиток фондового ринку на відповідному рівні з урахуванням вимог міжнародних стандартів. Потрібно, зокрема, розширити інструментарій ринку цінних паперів, використання облігацій місцевих позик, інвестиційних сертифікатів пайових інвестиційних фондів, похідних та іпотечних цінних паперів тощо [14].

Формування й реалізацію інвестиційної стратегії в Україні можна розглядати на різних рівнях, а саме:

– на макрорівні – інвестиційна стратегія держави з визначенням пріоритетних галузей і напрямів інвестування;

– на мезорівні – спільні завдання і риси інвестиційних стратегій регіонів, які відносяться до одного кластера за соціально-економічним розвитком та інвестиційна стратегія окремо взятого регіону;

– на мікрорівні – інвестиційна стратегія районів, міст, суб'єктів господарювання (фірм, компаній, корпорацій тощо).

Як показує практика, всі рівні інвестиційної стратегії, які реалізуються в Україні, взаємопов'язані та взаємоузгоджені між собою, доповнюють одна одну; так мікрорівень має бути одною із складових мезорівня, а мезорівень складовою макрорівня тощо [11].

У Концепції Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011-2015 роки визначено, що основними причинами низької інвестиційної активності в Україні є:

– несприятливі умови для інвестування, зокрема, недосконале законодавство з питань захисту права власності, адміністрування податків, отримання у власність земельних ділянок, провадження підприємницької діяльності та здійснення контролю за нею;

– недостатній рівень державної підтримки інвестиційної діяльності, неналежним чином розвинута система підготовки інвестиційних програм і проектів для надання державних інвестицій;

– нерозвиненість інвестиційного ринку та інфраструктури;

– відсутність дієвих механізмів державно-приватного партнерства в інвестуванні [6].

Реалізація інвестиційної стратегії в Україні має забезпечити ефективне використання внутрішніх інвестиційних ресурсів та їх оптимальне поєднання із зовнішніми. Основними засобами нарощування інвестиційного потенціалу країни за рахунок внутрішніх джерел є: створення сприятливого інвестиційного клімату для розвитку підприємств реального сектора економіки, внутрішніх ресурсів домогосподарств, банківського сектора; активне законодавче формування інститутів ринку капіталу; активізація фондового ринку; зростання капіталізації та інвестиційної активності; відновлення інвестиційного попиту суб'єктів господарювання; ефективна приватизація державного майна з інвестиційними зобов'язаннями тощо [10].

Під впливом глобальних процесів інвестиційно-інноваційна політика України починає поступово змінюватись. Як показує практика, залучення іноземних інвестицій полегшує фінансовий тягар держави, дозволяє здолати обмежені можливості національного ринку капіталу і може стати каталізатором економічного піднесення у провідних сферах діяльності, а отже, сприяти поліпшенню економічного стану країни загалом, тим самим допомагаючи зміцненню її економічного та політичного стану. Незважаючи на це, вирішення складних проблем реформування української економіки поки не вдається пов'язати з могутнім потенціалом західних інвесторів [13; 14].

Вирішальною складовою інвестиційної політики держави є нарощування інвестиційного потенціалу за рахунок зовнішніх джерел. Слід обґрунтувати й розробити концепцію залучення іноземного капіталу і в її рамках визначити, для вирішення яких економічних та соціальних завдань необхідний іноземний капітал у вигляді інвестицій, яким чином забезпечити ефективність його використання для досягнення тих чи інших цілей. В Україні, на наш погляд, досі немає ясного розуміння цілей залучення інвестицій, визначення потрібних для національної економіки обсягів та структури (регіональної, галузевої) [2; 7; 14].

Як показує досвід багатьох зарубіжних країн, істотні упущення, особливо у сфері іноземного інвестування, позбавляють національну економіку можливостей придбання сучасних технологій, новітнього досвіду у сфері управління і маркетингу, додаткового фінансування. Але процес їх отримання можна значно пришвидшити, якщо держава зможе створити сприятливі умови для залучення іноземного капіталу (вигідніші, ніж у Західній Європі та США) [1; 8; 13].

Для створення сприятливого інвестиційного клімату для іноземних інвесторів на території України, відповідно до чинного законодавства, встановлюється національний режим інвестиційної та іншої господарської діяльності. Для окремих суб'єктів може встановлюватись пільговий режим. Надаються гарантії захисту іноземних інвестицій, які стосуються

гарантій щодо примусових вилучень, незаконних дій державних органів та їх посадових осіб. Передбачається надання компенсацій і відшкодування збитків іноземним інвесторам у випадках порушення державними органами вимог законодавства щодо іноземних інвестицій. Відшкодування збитків може включати врахування упущеної вигоди і моральної шкоди [4].

Згідно з дослідженнями Інституту економіки та прогнозування НАН України [9] і Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України [7] «вузькими» місцями реалізації великих проектів за участю іноземних інвесторів є відведення необхідних земельних ділянок та передача існуючих будівель, відсутність як бюджетного, так і іноземного фінансування, невизначеність у багатьох випадках правового поля здійснення проектів та відповідальних осіб і установ, зростання кількості національних проектів та дублювання ними значної кількості напрямів і положень чинних державних цільових програм, недосконалість механізму державно-приватного партнерства при реалізації національних проектів тощо.

Якщо порівнювати виявлені тенденції по Україні загалом та по галузях і регіонах зокрема, то можна зробити висновок, що вони не збігаються, а в деяких з них спостерігаються й кардинально інші ситуації. Ось чому при реалізації інвестиційної стратегії України варто зосередити увагу на детальному дослідженні й оцінці галузевої та регіональної структури прямих іноземних інвестицій, позаяк виявлені тенденції темпів зростання ПП в Україну в цілому не відображають існуючих потреб цих структур, а навпаки – дуже різняться.

Будь-які заходи, які вживаються владою різних рівнів для подолання визначених проблем, мають спрямовуватись на досягнення чітко визначеної мети, в іншому разі вони втрачають свою важливість, а їх результативність не впливатиме на загальний результат. Проблеми й бар'єри у сфері інвестиційної діяльності повинні вирішуватись, зважаючи на їх першочерговість та гостроту в сучасних умовах, і відповідно до визначених пріоритетних напрямів впливу формуються заходи, що спрямовані на досягнення визначеної мети.

Висновки. Таким чином, реалізація інвестиційної стратегії економічної діяльності в Україні має орієнтуватись на нарощення інвестиційних ресурсів, послідовне збільшення частки капітальних вкладень у ВВП, покращення структури інвестиційних джерел та оптимізацію напрямів їх вкладень. Інвестиції слід спрямувати, перш за все, на відтворення капіталу в реальному секторі економіки, на розвиток інноваційних галузей, які б сприяли інтегруванню України у світове співтовариство. Державною стратегією розвитку України в інвестиційній сфері повинно стати стимулювання зростання витрат приватного сектора економіки, який набирає розмаху після приватизації об'єктів загальнодержавної власності.

Ефективне використання в національній економіці прямих іноземних інвестицій може стати важливим чинником прискорення темпів економічного зростання, оптимізації відтворювальної структури господарства, вирішенню багатьох інших стратегічних завдань. Для цього необхідно створити рівні умови інвестування вітчизняним і зарубіжним інвесторам з одночасним наданням державних (регіональних) гарантій та компенсацій ризику можливих втрат. Як свідчить досвід останніх глобальних фінансових криз, інвестиції у виробничий сектор (промисловість та сільське господарство) є більш стабільною формою вкладання грошей і ресурсів, аніж банківські позики й портфельні інвестиції.

Список використаної літератури

1. Варналій З.С. Конкурентоспроможність національної економіки: проблеми та пріоритети інноваційного забезпечення: монографія / З.С. Варналій, О.П. Гармашова. – К.: Знання України, 2013. – 387 с.
2. Геєць В.М. Інноваційні перспективи України: монографія / В.М. Геєць, В.П. Семиноженко. – Харків: Константа, 2006. – 272 с.
3. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Закон України “Про іноземні інвестиції” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

5. Інвестиційний клімат в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.me.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.
6. Концепція Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011-2015 роки [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/1900-2010-p>
7. Національні проекти у стратегії економічної модернізації України / Я.А. Жаліло, Д.С. Покришка, Я.В. Бережний та ін. – К.: НІСД, 2013. – 144 с.
8. Пирог О.В. Економічний розвиток національного господарства України: особливості та моделі в умовах постіндустріального суспільства: монографія / О.В. Пирог. – Львів: Львівська політехніка, 2013. – 336 с.
9. Ризики та перспективи розвитку України у період посткризового відновлення: монографія / А.І. Даніленко, В.В. Зимовець, В.І. Сіденко та ін.; за ред. А.І. Даніленко. – К.: ІЕП НАН України, 2012. – 348 с.
10. Сизоненко В.О. Трансформація інноваційного розвитку України в посткризових умовах / В.О. Сизоненко // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. Вип. 107. Ч. II. – К.: КНУ ім. Т. Шевченка, ІМВ, 2011. – С. 148-155.
11. Стратегії високотехнологічного розвитку в умовах глобалізації: національний та корпоративний аспекти: монографія / за ред. Н.П. Мешко. – Донецьк: Юго-Восток, 2012. – 472 с.
12. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kno.rada.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=47920
13. Структурні виклики ХХІ століття суспільству та економіці України: [Т. 2]: Інноваційно-технологічний розвиток економіки / за ред. В.М. Геєця, В.П. Семиноженка, Б.С. Кваснюка. – К.: Фенікс, 2007. – 564 с.
14. Трансформація інноваційного потенціалу України в умовах інтеграції у світову економіку: монографія / за ред. В.І. Крамаренко, А.П. Рум'янцева. – Сімферополь: ТНУ ім. В.І. Вернадського, 2013. – 390 с.
15. Чухно А.А. Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України: монографія / А.А. Чухно. – К.: Логос, 2003. – 631 с.

*R.S. Bilyk, Ph.D. in Economics,
Associate Professor Department of International Economics,
Chernivtsi National University Fedkovych*

WAYS OF UKRAINE INVESTMENT STRATEGY IN A GLOBAL FINANCIAL INSTABILITY

Abstract. *This article explores ways of creating and implementing major investment strategies of the national economy. The problems of foreign direct investment and modern innovative technologies in Ukraine and their impact on the development and restructuring of the national economy based on market principles.*

The analysis showed that the main problems of foreign investment in Ukraine in modern conditions are unfavorable investment climate and the inadequacy of legal support investment. Economic development in Ukraine shows that during the period there were contradictions between the interests of private investors and the needs of the national economy.

Transformations and analyzes current trends of investment and innovation environment in Ukraine, which made it possible to determine the real state investment attractiveness of our country. It was found that the investment attractiveness significantly affects not only the general state of the economy, but the business environment.

Grounded important role creating a favorable investment climate in the socio-economic development of Ukraine. Advantages of investing in Ukraine, the main reasons that hinder the

development of investment entities and provides the main solutions. Based on the analysis outlined ways to improve the investment climate in Ukraine innovation and integration capabilities of its economy in the international financial sector.

Keywords: investment, foreign investment, investment climate, investment strategy, investment climate in Ukraine.

References

1. Varnaly Z.S. Competitiveness of national economy: problems and priorities of the innovative providing: monograph / by Z.S. Varnaly, O.P. Garmashova. – K.: Knowledge of Ukraine, 2013. – 387 p.
2. Geets V.M. The Innovative prospects of Ukraine: monograph / by V.M. Geets, V.P. Seminojenko. – Harkiv: Constant, 2006. – 272 p.
3. State committee of statistics of Ukraine. [Electronic resource]. it is access Mode: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. A law of Ukraine is “On foreign investments” // [Electronic resource]. it is access Mode: <http://www.rada.gov.ua>
5. An investment climate is in Ukraine [Electronic resource] it is Mode access: www.me.gov.ua is the Official site of Ministry of economic development and trade of Ukraine.
6. Conception of the Government having a special purpose economic program of development of investment activity is on 2011-2015 [Electronic resource] / Verkhovna Rada of Ukraine. Mode: <http://zakon2.rada.gov.ua/1900-2010-p>
7. National projects in strategy of economic modernisation of Ukraine / by Я.А. Jalilo, D.S. Pokryshka, Я.В. Berejny and other. – K.: NISD, 2013. – 144 p.
8. Pirog O.V. Economic development of national economy of Ukraine: features and models in the conditions of post-industrial company: monograph / of O.V. Pirog. – Lviv: Lviv politehnika, 2013. – 336 p.
9. Risks and prospects of development of Ukraine in a period post-crisis renewal: monograph / by A.I. Danilenko, V.V. Zimovets, V.I. Sidnko and other; by red. A.I. Danilenko. – K.: IEP of NAN of Ukraine, 2012. – 348 p.
10. Sizonenko V.O. Transformation of innovative development of Ukraine in the post-crisis terms / by V.O. Sizonenko // Issues of the day of international relations: Zb. sciences. pr. of Vyp. 107. Ch. II. – K.: KNU the name of T.Shevchenko, IIR, 2011. – P. 148-155.
11. Strategies of hitech development in the conditions of globalization: national and corporate aspects: Monograph / by red. N.P. Meshko. – Donetsk: Jgo-Vostok, 2012. – 472 p.
12. Strategy of innovative development of Ukraine is on 2010-2020 in the conditions of calls of globalization. [Electronic resource]. it is access Mode: http://kno.rada.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=47920
13. Structural calls of XXI of century to the company and economy of Ukraine: [T. 2]: Innovative-technological development of economy / by red. V.M. Geets, V.P. Seminojenko, B.E. Kvasnuk. – K.: Phoenix, 2007. – 564 p.
14. Transformation of innovative potential of Ukraine in the conditions of integration in a world economy: Monograph / by red. V.I. Kramarenko, A.P. Rumyntsev. – Simferopol: TNU the name of V.I. Vernadsky, 2013. – 390 p.
15. Chuhno A.A. The Post-industrial economy: theory, practice and their value for Ukraine: monograph / by A.A. Chuhno. – K.: Logos, 2003. – 631 p.

*Билык Р.С., кандидат экономических наук,
доцент кафедры международной экономики
Черновицкого национального университета имени Юрия Федьковича*

ПУТИ РЕАЛИЗАЦИИ ИНВЕСТИЦИОННОЙ СТРАТЕГИИ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛЬНОЙ ФИНАНСОВОЙ НЕСТАБИЛЬНОСТИ

***Аннотация.** В статье исследованы пути формирования и реализации основных инвестиционных стратегий в Украине. Проанализированы проблемы привлечения прямых иностранных инвестиций и инновационных технологий в Украину и их влияние на развитие национальной экономики.*

Проведённый анализ показал, что главными проблемами привлечения иностранных инвестиций в Украину в современных условиях являются неблагоприятный инвестиционный климат и несовершенство нормативно-правового обеспечения инвестиционной деятельности. Развитие экономики в Украине показывает, что в течение исследуемого периода наблюдались противоречия между интересами частных иностранных инвесторов и потребностями национального хозяйства.

Проанализированы трансформационные изменения и современные тенденции развития инвестиционно-инновационной среды в Украине, что дало возможность определить реальное состояние инвестиционной привлекательности нашей страны. Было выяснено, что на инвестиционную привлекательность значительно влияет не только общее положение экономики страны, но и условия ведения бизнеса.

Обоснована важная роль формирования благоприятного инвестиционного климата в обеспечении социально-экономического развития Украины. Определены преимущества инвестирования в Украину, главные причины, сдерживающие развитие инвестиционной деятельности субъектов предпринимательства, предложены основные пути их решения. На основе проведённого анализа очерчены пути улучшения инвестиционно-инновационного климата в Украине и возможности интеграции её экономики в мировое финансовое пространство.

***Ключевые слова:** инвестиции, иностранные инвестиции, инвестиционный климат, инвестиционные стратегии, инвестиционная среда в Украине.*